

SƏRBƏST AUDİTOR

Musayev Raul Adıgözəl oğlu

VÖEN: 1306816922

İcazə: № SA/428, 28.09.2020.

Unvan: Bakı şəhəri, Yeni Yasamal, D.Bünyadzadə küçəsi, ev 15, mənzil 273.

Telefon: +994 12 5331960, +994 50 6607050, +994 70 6607050

№kOUFBFQrcP

"29" iyun 2021-ci il

MÜSTƏQİL AUDİTOR HESABATI

Rəy

Mən "ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 8500101541) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan, məcmu gəlirlər hesabatından, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditini aparmışam.

Hesab edirəm ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə düzgün və ədalətli təsvir edir.

Rəy üçün əsaslar

Mən auditini Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışam. Bu standartlar üzrə mənim məsuliyyətim əlavə olaraq hesabatımın "Maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Mən Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən əslində deyiləm və mən digər etik öhdəliklərimi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişəm. Mən hesab edirəm ki, əldə etdiyim audit sübutları rəyimi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının BAS (Beynəlxalq maliyyə hesabatları standartlarına) uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Mənim məqsədim maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyi yüksək səviyyəsidir, lakin o zəmanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yaranmışdır və ya yuxarıda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Sərbəst Auditor: Raul Musayev

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin

Mühasibat balansı
31 dekabr 2020-ci il tarixinə

(manatla)

Bölmün, maddənin №-si	GÖSTƏRİCİLƏR	Qeydlər	2020	2019
	AKTİVLƏR			
1	Uzunmüddətli aktivlər			
10	Qeyri-maddi aktivlər	6	35332,20	39258,00
11	Torpaq, tikili və avadanlıq	7	7188147,69	7637156,90
12	Daşınmaz əmlaka investisiyalar		0,00	0,00
13	Bioloji Aktivlər		0,00	0,00
14	Təbii sərvətlər		0,00	0,00
15	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar		0,00	0,00
16	Təxirə salınmış vergi aktivləri		0,00	0,00
17	Uzunmüddətli debitor borcları		0,00	0,00
18	Sair uzunmüddətli maliyyə aktivləri		0,00	0,00
19	Sair uzunmüddətli aktivlər		0,00	0,00
	Cəmi uzunmüddətli aktivlər		7223479,89	7676414,90
2	Qısamüddətli aktivlər			
20	Ehtiyatlar	8	1661712,91	1920170,44
21	Qısamüddətli debitor borcları	9	596884,47	185223,41
22	Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	10	90987,92	80967,50
23	Sair qısamüddətli aktivlər	11	31892,36	981522,39
24	Digər aktivlər	12	7626625,73	4893831,72
	Cəmi qısamüddətli aktivlər		10008103,39	8061715,46
	Cəmi aktivlər		17231583,28	15738130,36
	KAPITAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR			
3	Kapital			
30	Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	13	305246,00	305246,00
31	Emissiya gəliri		0,00	0,00
32	Geri alınmış kapital (səhmlər)		0,00	0,00
33	Kapital ehtiyatları		0,00	0,00
34	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	14	0,00	512821,99
	Cəmi kapital		305246,00	818067,99
4	Uzunmüddətli öhdəliklər			
40	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		0,00	0,00
41	Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		0,00	0,00
42	Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri		0,00	0,00
43	Uzunmüddətli kreditör borcları		0,00	0,00
44	Sair uzunmüddətli öhdəliklər		0,00	0,00
	Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		0,00	0,00
5	Qısamüddətli öhdəliklər			
50	Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		0,00	0,00
51	Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		0,00	0,00
52	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər		0,00	0,00
53	Qısamüddətli kreditör borcları	15	794439,28	107513,23
54	Sair qısamüddətli öhdəliklər	16	16131898,00	14812549,11
	Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		16926337,28	14920062,34
	Cəmi öhdəliklər		16926337,28	14920062,34
	Cəmi kapital və öhdəliklər		17231583,28	15738130,33

0,00

0,03

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
direktoru:

E.Ç.Hacıyev

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
baş mühasibi:

S.İ.Kazımov

"ZƏYƏM TEKNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin

Mənfəət və zərər haqqında hesabat
31 dekabr 2020-ci il tarixinə

(manatla)

Bölmənin/ maddenin №-	Göstəricilər	Qeydlər	2020	2019
60	Əsas əməliyyat gəliri	17	4057758,84	2614418,99
70	Satışın maya dəyəri	18	-5943298,24	-1948936,11
	Ümumi mənfəət		-1885539,40	665482,88
61	Sair əməliyyat gəlirləri		0,00	0,00
71	Kommersiya xərcləri		0,00	0,00
72	İnzibati xərclər	19	-847254,61	-152660,89
73	Sair əməliyyat xərcləri		0,00	0,00
62 və 74	Fəaliyyətin dayandırılmasından mənfəətlər (zərərlər)		0,00	0,00
	Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		-2732794,01	512821,99
63 və 75	Maliyyə mənfəəti (zərəri)		0,00	0,00
81	(zərərlərində) pay		0,00	-512821,99
	Vergiqoymadan əvvəl mənfəət (zərəri)		-2732794,01	0,00
90	Mənfəət vergisi		0,00	0,00
	Adi fəaliyyətdən mənfəət (zərəri)		0,00	0,00
64 və 76	Gəlirdən çıxılmayan xərclər		0,00	0,00
80	Hesabat dövrünün xalis mənfəəti (zərəri)	20	-2732794,01	0,00
	Qatılmış hər bir səhmin mənfəəti			

"ZƏYƏM TEKNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
direktoru:

E.Ç.Hacıyev

"ZƏYƏM TEKNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
baş mühasibi:

S.İ.Kazımov

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin

**Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat
31 dekabr 2020-ci il tarixinə**

	GÖSTƏRİCİLƏR	Qeydlərə istinad	Ödənilmiş nizamnamə kapitalı	Digər ehtiyatlar	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	CƏMI
2019	1/1/2019-cu il tarixinə qalıq		305246,00	0,00	0,00	305246,00
	Uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər					
	1/1/2019-cu il tarixinə düzəlişlərdən sonra qalıq		305246,00	0,00	0,00	305246,00
	Aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi					
	Məzənnə fərqləri					
	Mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınmamış gəlirlər və xərclər					
	Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		0,00	0,00	0,00	0,00
	Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları					
	Mülkiyyətçilər arasında kapitalın bölüşdürülməsi (dividentlər)					
	Gerilənmiş kapital (səhmlər) üzrə əməliyyatlar					
	Kapitalın maddələr arasında köçürülmələrindən əvvəl 31/12/2019-cu il tarixinə qalıq		305246,00	0,00	0,00	305246,00
	Kapitalın maddələr arasında köçürülmələr					
	31/12/2019-cu il tarixinə qalıq		305246,00	0,00	0,00	305246,00
	2019-cu il üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi		0,00	0,00	0,00	0,00
2020	1/1/2020-ci il tarixinə qalıq		305246,00	0,00	0,00	305246,00
	Uçot siyasətində dəyişikliklər və ya əhəmiyyətli səhvlərlə bağlı düzəlişlər					
	1/1/2020-ci il tarixinə düzəlişlərdən sonra qalıq		305246,00	0,00	0,00	305246,00
	Aktivlərin yenidən qiymətləndirilməsi					
	Məzənnə fərqləri					
	Mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınmamış gəlirlər və xərclər			0,00		
	Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)		0,00		-2732794,01	-2732794,01
	Mülkiyyətçilərin kapital qoyuluşları					
	Mülkiyyətçilər arasında kapitalın bölüşdürülməsi (dividentlər)					
	Gerilənmiş kapital (səhmlər) üzrə əməliyyatlar					
	Kapitalın maddələr arasında köçürülmələrindən əvvəl 31/12/2020-ci il tarixinə qalıq		305246,00	0,00	-2732794,01	-2427548,01
	Kapitalın maddələr arasında köçürülmələr					
	31/12/2020-ci il tarixinə qalıq		305246,00	0,00	-2732794,01	-2427548,01
	2020-ci il üzrə kapitalda dəyişikliklərin cəmi		0,00	0,00	-2732794,01	-2732794,01

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
direktoru:

E.Ç.Hacıyev

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
baş mühasibi:

S.İ.Kazimov

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat
31 dekabr 2020-ci il tarixinə

GÖSTƏRİCLƏR	Qeydlər	2020	2019
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Hesabat dövründə xalis mənfəət və ya zərər		-2732794,01	0,00
Aşağıdakı maddələr üzrə düzəlişlər:		0,00	0,00
azlıq təşkil edən mülkiyyətçilərin payı		0,00	0,00
fövqəladə gəlirlər və xərclər		0,00	0,00
mənfəət vergisi üzrə xərclər		0,00	0,00
qeyri-pul maddələri üzrə gəlirlər və xərclər		0	0,00
investisiya fəaliyyəti və ya maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətə aid olan digər maddələr		0,00	0,00
Aşağıdakı maddələr üzrə baş verən dəyişikliklər:			
əhtiyatların (artması) azalması		258457,53	-246507,34
əməliyyat debitor borcları və gələcək dövrlərin xərcləri azalması (artması)		537968,97	9267158,28
əməliyyat kreditör borcları və hesablaşmaların artması (azalması)		2006274,94	-12237739,30
Əməliyyat fəaliyyətinə aid fəvqəladə pul vəsaitlərinin hərəkəti		0,00	0,00
Ödənilmiş (qaytarılmış) mənfəət vergisi		0,00	0,00
Əməliyyat fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		69907,43	-3217088,36
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Komisyon yığımını və ödənilmiş digər oxşar məbləğlər daxil olmaqla uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin əldə edilməsi üçün, eləcə də, uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinə aid edilən kapitala qoymaların məqsədləri ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Uzunmüddətli qeyri-maliyyə aktivlərinin satışından pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Tərəmə, asılı və birgə müəssisələrdə investisiyaların əldə olunması ilə bağlı pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Tərəmə, asılı və birgə müəssisələrdə investisiyaların satışından yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Digər tərəflərə verilmiş qismüddətli və uzunmüddətli borclar üzrə pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Digər tərəflərə verilmiş qismüddətli və uzunmüddətli borcların geri qaytarılmasından yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Tərəmə müəssisələrində və təsərrüfat vahidlərində mövcud olan pul vəsaitlərin çıxılmaqla həmin qurumların əldə edilməsi üçün pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Tərəmə müəssisələrində və təsərrüfat vahidlərində mövcud olan pul vəsaitlərin çıxılmaqla həmin qurumların satışından əldə olunan pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Fyuçers, forvard, opsiyon və svop müqavilələri üzrə pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Fyuçers, forvard, opsiyon və svop müqavilələrindən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Dividentlərin və gəlirin digər oxşar növləri şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Alınmış faizlər şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
İnvestisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar pul vəsaitlərinin fəvqəladə daxilolmaları və xaricolmaları		0,00	0,00
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin xalis hərəkəti		0,00	0,00
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətdən pul vəsaitlərinin hərəkəti			
Səhmlərin və digər oxşar alətlərin buraxılması nəticəsində yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Müəssisənin öz səhmlərinin və digər oxşar alətlərinin geri alınması məqsədilə pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Borc şəklində alınmış məbləğlərdən yaranan pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Borc şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Məqsədli maliyyələşdirmə şəklində pul vəsaitlərinin daxilolmaları		0,00	0,00
Məqsədli maliyyələşdirmə şəklində alınmış məbləğlərin geri qaytarılmasına görə pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Maliyyə icarəsi müqavilələrinin şərtləri ə əsasən əsas məbləğlər üzrə pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Dividentlər və buna oxşar digər ödəmələr şəklində pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Faizlər şəklində pul vəsaitlərinin xaricolmaları		0,00	0,00
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətlər ilə əlaqədar fəvqəladə xaricolmalar və daxilolmalar		0,00	0,00
Maliyyələşdirmə üzrə fəaliyyətlər ilə əlaqədar fəvqəladə xaricolmalar və daxilolmalar		0,00	0,00
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin artması (azalması)		69907,43	-3217088,36
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin hərəkəti			
		2020	2019
ilin əvvəlinə olan məbləği		80967,50	183,99
valyutaların		0,00	0,00
ilin sonuna olan qalığı		90987,92	80967,50

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
direktoru:

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
baş mühasibi:

E.Ç.Hacıyev

S.İ.Kazımov

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

Xülasəsi

1. Giriş

Hazırkı maliyyə hesabatları 31 dekabr 2020-ci ildə tamamlanan il üzrə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq "2020" il üçün tərtib edilmişdir. "ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq yaradılmışdır.

1.1. Cəmiyyət haqqında ümumi məlumat

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi 14 sayılı Ərazi Vergilər İdarəsi tərəfindən 14.01.2002-ci il tarixdə 8500101541 Saylı VÖEN verilmişdir.

Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı 305246.00 manat həcmində olmaqla, hər birinin nominal dəyəri 1.00 manat olmaqla, 305246 paydan ibarətdir.

1.2. . Cəmiyyətin hüquqi ünvanı

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC -nin hüquqi ünvanı: Şəmkir rayonu, Zəyəm ŞTQ, Səməd Vurğun, ev 24

1.3. Əməliyyat valyutası

Hazırkı maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan manatı (AZN) ilə ifadə olunmuşdur.

2. Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas olan xüsusiyyətlərə malikdir. Son illər ölkədə güclü iqtisadi artım müşahidə olunmuşdur. Lakin hal-hazırda dünya iqtisadiyyatında mövcud olan qlobal maliyyə böhranı Azərbaycana da öz təsirini göstərməkdədir. Kommersiya sektoruna təsir göstərə biləcək bütün tendensiyaları, eləcə də onların Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətinə təsirini (əgər varsa) qabaqcadan proqnozlaşdırmaq mümkün deyil.

3. Uçot siyasətinin təqdimatı

Uçot siyasətinin bu maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsində istifadə edilən əsas müddəaları aşağıdakı bəndlərdə göstərilmişdir. Əgər başqa açıqlamalarda istinad qeydləri edilməmişdirsə, göstərilən uçot siyasəti müddəaları təqdim edilən bütün hesabat dövrlərində ardıcıl tətbiq edilmişdir.

3.1. Maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasının ümumi əsasları

Cəmiyyət mühasibat uçotunu Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun qaydada aparır. Bu maliyyə hesabatı Azərbaycan Respublikasının mühasibat uçotu haqqında qanunvericiliyi əsasında hazırlanmış və MHBS-na uyğunlaşdırılmışdır. Bu düzəlişlərə əsas əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirən yenidən təsnifləşdirmələr, o cümlədən bəzi aktiv və öhdəliklərin yenidən təsnifləşdirilməsi daxildir. Bu maliyyə hesabatlarında aktivlər və öhdəliklər faktiki xərclər üzrə qiymətləndirilmişdir.

Maliyyə hesabatının MHBS-na uyğun tərtib edilməsi nəzərdə tutur ki, rəhbərlik əsas qiymət göstəricilərini müəyyənləşdirir. Rəhbərlikdən həmçinin tələb edilir ki, cəmiyyətin uçot siyasətinin həyata keçirilməsi sahəsində peşəkar mülahizələr açıqlansın.

3.2. Valyutaların yenidən hesablanması

(a) Funksional valyuta və hesabat valyutası

Funksional valyuta maliyyə hesabatlarında maddələrin ölçülməsi üçün istifadə olunur. Bu müəssisənin yerli valyutası olan Azərbaycan Respublikası manatıdır (AZN).

(b) Əməliyyatlar və qalıqlar

Xarici valyuta ilə aparılan əməliyyatlar əməliyyatların aparılma tarixinə valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq funksional valyutada əks etdirilir. Məzənnə fərqləri funksional valyutalardan fərqli valyutalarda aparılan əməliyyatlar və sövdələşmələr üzrə yaranır və hər bir valyutanın müəyyən sayda vahidlərinin müxtəlif məzənnə kursunda digər valyutaya çevrilməsi nəticəsində yaranan fərq kimi müəyyən edilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar üzrə yaranan mənfəət və zərərlər, həmçinin xarici valyutada ifadə edilən monetar aktivlərin və öhdəliklərin hesabat dövrünün sonuna məzənnə kursu üzrə yenidən hesablanmasından yaranan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. Bu cür əməliyyatlardan yaranan məzənnə fərqləri müvəqqəti olaraq pul vəsaitlərinin və netto-investisiyaların hedcinqləşdirilməsi (aktivlər və öhdəliklərin dəyərinin dəyişməsindən yaranan itkilərdən sığortalanmaq üçün həyata keçirilən əməliyyatlar) kapital hesabına aid edilmişdirsə, məzənnə fərqləri mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilmir.

Monetar maddələr mövcud valyuta vahidləri və valyuta vahidlərinin sabit və ya müəyyən olunan sayında əldə edilən və ya ödənilən aktivlər və öhdəliklərdir. Monetar maddələrin əsas xüsusiyyəti sabit və ya müəyyən olunan sayda valyuta vahidlərinin əldə edilməsi hüququdur. Monetar maddələr nağd, əldə edilən vəsaitləri, sudaları, ödənilməli olan məbləğləri, uzunmüddətli borcları, təminatları, işçi müavinətləri öhdəliklərini və təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərini daxil edir.

Qeyri-monetar maddələrə səhmlər, ehtiyatlar, əvvəlcədən ödənilmiş gələcək dövrün xərclər, əmlak, torpaq, tikili və avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər daxil edilir.

3.3. Binalar və avadanlıqlar (Əsas vəsaitlər)

Əsas vəsaitlər elə maddi aktivlərdir ki:

(a) Mal və xidmətlərin istehsalı və təchizatında istismar edilir, gələcəkdə icarəyə verilmək və ya inzibati məqsədlər üçün istifadə edilir;

(b) Bir dövrdən artıq dövr ərzində istifadə edilməsi gözlənilir.

Torpaq və binalara əsasən inzibati bina və ofis sahələri daxildir. Hesabat dövrünün sonuna torpaq və binalar bazar qiymətlərinə müvafiq surətdə ədalətli dəyər üzrə yenidən qiymətləndirilməmişdir.

Ədalətli dəyər – yaxşı məlumatlandırılmış, razılığa gəlmiş və bir-birindən asılı olmayan tərəflər arasında ticari sövdələşmələrdə aktivin mübadilə edildiyi dəyərdir. Binalar üzrə ədalətli dəyər müstəqil kənar qiymətləndirici tərəfindən vaxtaşırı keçirilən (adətən üç ildən bir dəfədən az olmayaraq) qiymətləndirmə ilə müəyyənləşdirilir (amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla). Yenidənqiymətləndirmə tarixinə yığılmış istənilən amortizasiya məbləği aktivin balans dəyərindən silinir və xalis dəyər yenidən qiymətləndirmə dəyərinə hesablanır. Qalan bütün əsas vəsaitlər ilkin dəyərlə amortizasiya ayırmaları çıxılmaqla əks etdirilir.

İlkin dəyər bu aktivlərin əldə edilməsi ilə birbaşa əlaqədar olan xərcləri nəzərdə tutur. İlkin dəyərə həmçinin valyuta ilə alınmış əsas vəsaitlərin hedcinqi üzrə kapitalla keçirilən pul vəsaitlərinin axını üzrə mənfəət və zərərlər də daxil edilir.

Sonrakı xərclər aktivin balans dəyərinə yalnız o vaxt əlavə edilir və ya ayrıca aktiv kimi qəbul edilir ki, bu aktivlərlə əlaqədar olan gələcək iqtisadi səmərələr Cəmiyyətə keçsin və düzgün qiymətləndirilə bilsin. Qalan bütün cari təmir və istismar xərcləri o dövrün mənfəət və zərərlər haqqında hesabatında əks etdirilir ki, həmin dövrdə bu xərclər çəkilmişdir.

Torpaq və binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə balans dəyərinin artması kapitalın tərkibində sair ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir. Balans dəyərinin həmin aktiv üzrə əvvəlki yenidən qiymətləndirmə artımı hədləri daxilində azalması birbaşa kapitalın tərkibində ədalətli dəyər üzrə ehtiyatlar (rezervlər) hesabına aid edilir; balans dəyərinin qalan bütün azalmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

Hər il aktivin yenidən qiymətləndirilmiş balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları (amortizasiya ayırmaları mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir) və aktivin ilkin balans dəyəri əsasında hesablanmış amortizasiya ayırmaları arasındakı fərq, ədalətli dəyər üzrə ehtiyat (rezerv) hesabından «Bölüşdürülməmiş mənfəət» hesabına keçirilir.

3.4. Amortizasiya

Torpaq üzrə amortizasiya ayırmaları hesablanmır.

Digər əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq dəyəri metoduna, yəni əsas vəsaitlərin faydalı istismar müddəti ərzində aşağıdakı illik amortizasiya dərəcələrini tətbiq etməklə, aktivlərin qalıq dəyərində və ya yenidən qiymətləndirilmiş dəyərində vurmaqla həyata keçirilir. Faydalı istismar müddəti və ya illik amortizasiya dərəcələri aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:

- Binalar – 40 il və ya 7%
- Maşın avadanlığı – 5 il və ya illik 25%
- İT avadanlıqları – 5 il və ya illik 25%
- Nəqliyyat vasitələri – 5 il və ya illik 25%
- Məbel və təsərrüfat inventarları – 5 il və ya illik 20%
- Sair əsas vəsaitlər – 5 il və ya illik 20%

Aktivlərin ləğv edilmə dəyərində və onların faydalı istismar müddətinə vaxtaşırı yenidən baxılır və zərurət olduqda, hər bir hesabat dövrünə təshih edilir.

Əsas vəsaitlərin xaric olmasından mənfəət və zərərlər bu əsas vəsaitlərin satışı ilə onların balans dəyərində müqayisə edilməsi yolu ilə müəyyən edilir. Xaric olmalardan mənfəət və zərərlər, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.5. Qeyri-maddi aktivlər

Cəmiyyətin bütün qeyri-maddi aktivləri müəyyən faydalı xidmət müddətinə malik olmaqla əsasən lisenziyalardan ibarətdir.

Lisenziyalar hər hansı bir fəaliyyət növünə dövlət orqanları tərəfindən verilən xüsusi icazələr təşkil edir və verildiyi faydalı xidmət müddəti ərzində bərabər çıxılmalar metoduna əsasən amortizasiya olunur.

3.6. Aktivlərin qiymətdən düşməsi

Faydalı istismar müddəti müəyyən edilə bilinməyən aktivlər amortizasiya olunmur və hər il qiymətdən düşmə məqsədləri üçün testləşdirmə aparılır. Amortizasiya olunan aktivlər, əgər hər hansı bir hadisə və ya şəraitin dəyişməsi balans dəyərini bu aktivlərin əvəzinin ödənilmə dəyəri olmamasını göstərsə, hər dəfə qiymətdən düşmə məqsədləri üçün qiymətləndirilir. Qiymətdən düşmə zərəri aktivin balans dəyərini onun əvəzinin ödənilmə dəyərindən artıq olan məbğəlinə tanınır. Əvəzinin ödənilməsi dəyəri aşağıdakı iki meyarlardan daha böyük olan məbləğlərdən biridir:

- (a) Aktivin satışı üzrə xərclər çıxılmaqla ədalətli dəyəri;
- (b) İstifadə edilmə dəyəri.

Aktivlərin qiymətdən düşməsi məqsədləri üçün aktivlər pul axınlarını eyniləşdirən qruplaşdırma qaydasında ən kiçik qruplara bölünürlər.

3.7. İntestisiyalar

Cəmiyyət özünün investisiyalarını aşağıdakı şəkildə təsnifləşdirir:

- Ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri;
- Borc vəsaitləri və debitor borclar;
- İntestisiyalar;
- Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri.

Təsnifləşdirmə investisiyaların hansı məqsədlə alınmasından asılıdır. Rəhbərlik investisiyaların təsnifləşdirilməsini onların ilkin tanınması zamanı müəyyən edir və hər bir hesabat tarixinə onları yenidən nəzərdən keçirir.

(a) Ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri

Bu kateqoriya iki alt kateqoriyaya bölünür: ticarət üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri ilə ilkin tanınmış ədalətli dəyərini dəyişməsi mənfəət və zərərlər hesabında əks etdirilən maliyyə aktivləri. Maliyyə aktivləri bu kateqoriyaya o zaman aid edilir ki, onlar yaxın gələcəkdə satış üçün nəzərdə tutulmuşdur və onlar rəhbərlik tərəfindən belə ifadə edilmişdir. törəmə maliyyə alətləri deyildirlər. Əgər bu aktivlər satış üçün nəzərdə tutulmuşdursa və ya onların satılması balans hesabatı tarixindən bir ildən artıq olmayan müddətdə nəzərdə tutulmuşdursa, bu kateqoriyanın aktivləri qüsamüddətli aktivlər kimi təsnifləşdirilirlər.

(b) Borc vəsaitləri və debitor borcları

Borc vəsaitləri və debitor borcları təsbit edilmiş və ya müəyyən edilə bilən ödəmə müddəti olan və aktiv bazarda qiyməti təyin edilməyən (katirovka olunmayan) qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir. Onlar o vaxt yaranırlar ki, Firma debitor borclarının satılması niyyəti olmadan pul vəsaitlərini, malları və xidmətləri birbaşa debitora təqdim edir. Belə borc vəsaitləri və

debitor borcları dövriyyə aktivləri kimi təsnifləşdirilir və qısamüddətli aktivlərə aid edilir (əgər ödəmə müddəti mühasibat balansının tərtib edilmə tarixindən bir ilədək müddətdən artıq deyildirsə). Borc vəsaitləri və debitor borcları mühasibat balansında «Debitor borcları» maddəsinin tərkibində əks etdirilmişlər.

(c) Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar

Ödəmə müddətinə qədər saxlanılmış (dayandırılmış) investisiyalar təsbit edilmiş ödəmə müddəti olan elə qeyri-törəmə maliyyə aktivləridir ki, onlarla münasibətdə ödəniş müddətinin çatmasına qədər Cəmiyyətin onları saxlamağa qəti niyyəti və imkanı vardır. Hesabat dövründə Cəmiyyət bu kateqoriya üzrə heç bir investisiya olmamışdır.

(d) Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri

Satış üçün nəzərdə tutulmuş maliyyə aktivləri bu kateqoriyada nəzərdə tutulmamış və ya digər kateqoriyalarda təsnifləşdirilməmiş qeyri-törəmə maliyyə alətləridir. Əgər rəhbərliyin bu aktivləri mühasibat balansının tətbiq edilmə tarixindən bir ilədək müddətə satmaq niyyəti yoxdursa, onlar qeyri-dövriyyə aktivlərinə aid edilənlər və uzunmüddətli aktivlərin tərkibində əks etdirilir.

3.8. Ehtiyatlar

Ehtiyatlar faktiki maya dəyəri ilə əks etdirilir. Ehtiyatların maya dəyəri birinci satınalmaların qiyməti üzrə (FİFO metodu) hesablanır. Maya dəyərində material xərcləri, istehsal işçilərinin əmək haqqı xərcləri, sair birbaşa xərclər, həmçinin inzibati xərclərin müvafiq hissəsi daxil edilir. Ehtiyatların dəyərində, bu xammal və material ehtiyatlarının əldə edilməsi ilə bağlı olan və müvafiq pul axınının hedcinqləşdirilməsi alətləri üzrə mənfəət və zərərlər hesabından keçirilmiş zərərlər daxil edilir.

3.9. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları

Alıcılar və sifarişçilərlə hesablaşmalar ilkin olaraq ədalətli dəyər üzrə əks etdirilir. Sonradan isə qiymətdən düşmə ehtiyatlarının (rezervlərinin) yaradılması metodu ilə amortizasiya olunmuş dəyər ilə uçota alınır. Alıcılar və sifarişçilərin debitor borcları üzrə qiymətdən düşmə ehtiyatları (rezervi) o halda yaradılır ki, elə obyektiv sübutlar mövcuddur ki, Cəmiyyət tərəfindən ilkin maliyyələşmə nəticəsində yaranmış bütün debitor borclarının yığılması mümkün deyildir və ya bütün debitor borclarının ödənilməsi mümkünsüzdür. Ehtiyatların (rezervin) məbləği aktivin balans dəyəri ilə pul vəsaitləri axınının effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınan fərz edilən diskontlaşdırılmış dəyəri arasındakı fərkdir. Ehtiyatların (rezervlərin) yaradılması və ya dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.10. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nağd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksək likvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

3.11. Səhmdar kapital

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir.

Yeni səhmlərin buraxılması ilə əlaqədar olan xərclər tərkibində əks etdirilir.

3.12. Kreditlər və borclar

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır.

Konvertasiya olunan istiqrazların öhdəliklərə aid olan hissəsinin ədalətli dəyəri konvertasiya olunmayan istiqrazlara ekvivalent bazar faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə müəyyən olunur. Bu məbləğ konvertasiyada ləğv olunma müddətinə və istiqrazların ödəmə müddətinin çatması müddətinə qədər amortizasiya olunan öhdəliyin dəyəri kimi əks etdirilir. Alınmış qalan vəsaitlər konvertasiyaya opsiyon kimi mənfəət vergisi effekt çıxılmaqla kapitala əlavə edilir.

Kreditlər və borclar, cəmiyyət tərəfindən bu öhdəliklərin ödənilmə müddətinin mühasibat balansının tərtib edilmə müddətindən ən azı bir ildən artıq olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir

3.13. Mənfəət vergisi

Mənfəət vergisi hazırkı maliyyə hesabatlarında balans tarixinə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq hesablanmışdır. Mənfəət vergisi xərci cari və təxirəsalınmış mənfəət vergisindən ibarət olub, mənfəət və zərər hesabatında qeydə alınır. Lakin, həmin və ya başqa dövrdə bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınan əməliyyatlara aid olan vergilər bilavasitə kapital hesablarında qeydə alınır.

Cari mənfəət vergisi, cari və ya əvvəlki dövrlər üzrə vergiyə cəlb edilən və ya zərər ilə əlaqədar vergi orqanlarına ödəniləcək və ya onlardan geri alınacaq (əvəzləşdiriləcək) məbləği təşkil edir. Vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərər, maliyyə hesabatlarının müvafiq vergi bəyannamələrinin təqdim edilməsindən əvvəl təsdiqləndiyi halda təxmini göstəricilərə əsasən hesablanır. Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər inzibati və digər əməliyyat xərcləri kimi qeydə alınır.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi üzrə ehtiyat (rezerv) öhdəliklər metodu istifadə edilməklə tam həcmdə yaradılır. Təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və öhdəliklərin vergitutma bazası ilə onların maliyyə hesabatlarında əks etdirilmiş balans dəyəri arasında meydana çıxan bütün zaman fərqləri üzrə müəyyən edilir. Lakin, təxirə salınmış mənfəət vergisi, aktivlərin və ya öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı meydana çıxırsa, o halda təxirə salınmış mənfəət vergisi uçotda əks etdirilmir (əgər, sövdələşmənin həyata keçirildiyi anda nə mühasibat mənfəətinə, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəətə təsir etməyən biznesin birləşdirilməsi ilə əlaqədar deyildirsə). Təxirə salınmış mənfəət vergisi mühasibat balansının tərtib edilmə tarixinə qüvvədə olan Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş vergi dərəcələrinə müvafiq olaraq hesablanır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri o zaman tanınır ki, gələcəkdə zaman fərqləri məbləğində azaldıla biləcək vergiyə cəlb ediləsi mənfəət əldə edilməsi ehtimalı vardır.

3.14. Qarşıdakı xərclər və ödənişlər üzrə ehtiyatlar (rezervlər)

Ətraf mühitin bərpa olunmasına, restrukturizasiyaya və məhkəmə çəkişmələrinə ehtiyatlar (rezervlər) o zaman yaradılır ki:

- Cəmiyyət keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisələr nəticəsində hər hansı hüquqi öhdəliklər daşıyır və ya könüllü surətdə öz üzərinə ənənəvi öhdəliklər qəbul etmişdir;
- Ehtimallar vardır ki, bu öhdəliklərin sahmana salınması üçün pul vəsaitlərinin axını labüddür;
- Bu öhdəliklərin məbləği etibarlı surətdə hesablanı bilər.

Resturukurizasiya xərcləri üzrə ehtiyatlara icarə müqavilələrinin vaxtından əvvəl ləğv edilməsinə görə cərimə sanksiyaları və işçilərə ödənilən işdən çıxma müavinətləri daxildir. Gələcək dövrlərin əməliyyat zərərləri üzrə ehtiyatlar yaradılmır.

3.15. Gəlirin tanınması

Gəlir satılmış mal, iş və xidmətlərin ədalətli dəyəri ilə (əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla) tanınır. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

(a) Malların topdan satışından gəlir

Malların satışından gəlir o vaxt tanınır ki, Cəmiyyət tərəfindən mallar alıcıya çatdırılmışdır, alıcı malları qəbul etmişdir və müvafiq olan debitor borcunun alınması üçün kifayət dərəcədə ehtimal vardır.

(b) Malların pərəkəndə satışından gəlir

Malların satışından gəlir Cəmiyyət tərəfindən alıcıya malları satması zamanı tanınır. Pərəkəndə satış adətən nağd qaydada ödəniş yolu ilə aparılır. Əks etdirilmiş satışdan gəlir, sövdələşmənin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar ödənilmiş yığımlar da daxil olmaqla, satışdan gələn məcmu hasilatı əks etdirir. Belə yığımlar malların satış xərclərinə aid edilir.

(c) Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcmnin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi qiymətləndirilir.

(d) Faiz gəlirləri

Faiz gəlirləri effektiv daiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənəsüblüyü əsasında tanınır. Debitor borcunun dəyərinin aşağı düşməsi hallarında Firma balans dəyərini əvəzi ödənilə bilən dəyərə qədər aşağı salır. Dəyərin bu qaydada aşağı salınması, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə edilməklə, ilkin tanınma tarixinə pul vəsaitləri axınının gələcək diskontlaşdırılmış hesablamaları yolu ilə müəyyən edilir. Dəyəri aşağı salınmış faiz gəlirləri konkret şəraitdən asılı olaraq, pul vəsaitlərinin daxil olması və ya xərclərin ödənilməsi qaydasında tanınır.

(e) Dividend gəlirləri

Divident gəlirləri o zaman tanınır ki, səhmdarların mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur

3.16. İcarə

Mülkiyyət hüququndan irəli gələn risklərin və səmərələrin əhəmiyyətli hissəsinin icarəyə verəndə qalması hallarında icarə, əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Əməliyyat icarəsi

müqaviləsi üzrə ödənişlər bütün icarə müddəti üzrə bərabər hissələrə bölünməklə, mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

3.17. Dividendlərin verilməsi

Cəmiyyətin səhmdarlarına dividendlər maliyyə hesabatlarında öhdəlik kimi o dövrdə tanınır ki, həmin dövrdə Cəmiyyətin səhmdarları tərəfindən təsdiq edilmişdir (qərar qəbul edilmişdir)

4. Maliyyə risklərinin faktorları

Cəmiyyətin fəaliyyəti bir sıra maliyyə risklərinə meyllidir: bazar riski (valyuta riskləri, faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ədalətli dəyərə təsir riski və qiymət riski daxil olmaqla); kredit riski; likvidlik riski və faiz dərəcələrinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına təsiri riski. Cəmiyyət risklərin idarə olunması üzrə proqramı, maliyyə risklərinin qabaqcadan müəyyən edilə bilinməməsi amilinə cəmləşdirilmişdir (fokusuna yığılmışdır) və Cəmiyyətin fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinə potensial əlverişsiz təsirinə minimallaşdırılmasına yönəldilmişdir. Cəmiyyət müəyyən risklərin hedcinqləşdirilməsi üçün törəmə maliyyə alətlərindən istifadə edir

(a) Bazar riski

(i) Valyuta riski

Cəmiyyət beynəlxalq iqtisadi əlaqələrə malikdir və ona görə də xarici valyuta kurslarının (əsasən, ABŞ dolları, avro, rus rublu və s.) dəyişməsindən valyuta risklərinə meyllidir. Gələcək kommersiya sövdələşmələri, tanınmış aktivlər və öhdəliklər, həmçinin xarici şirkətlərə netto-investisiyalara münasibətdə mübadilə kurslarının dəyişməsi riski mövcuddur.

(ii) Qiymət riski

Cəmiyyət göstərdiyi xidmətlər üzrə qiymət riskinə mübtəla deyildir. Analoji xidmətlər bazarında faktiki rəqabətin olmaması buna əsas verir.

(b) Kredit riski

Cəmiyyət əhəmiyyətli kredit risklərinə mübtəla deyildir. Törəmə alətlərlə sövdələşmələr və pul əməliyyatları yalnız yüksək ödəmə qabiliyyəti olan maliyyə institutları ilə aparılır. Cəmiyyət tərəfindən heç bir istisnaya yol vermədən bütün maliyyə institutları üçün kredit riskini məhdudlaşdıran prosedurlar işlənmişdir.

(c) Likvidlik riski

Likvidlik riskinin ehtiyatkarlıqla idarə edilməsi pul vəsaitləri və dövriyyədə olan qiymətli kağızların kifayət həcminin saxlanması, açılmış kredit xətləri vasitəsilə adekvat maliyyələşmə imkanlarını və ortaya çıxma biləcək disbalans hallarında operativ idarəetmə imkanlarını nəzərdə tutur.

(d) Faiz dərəcəsinin dəyişməsinin pul vəsaitləri axınına və ədalətli dəyərə təsiri riski

Cəmiyyət faiz gəliri gətirən əhəmiyyətli məbləğdə aktivlərə malik olduğundan, mənfəət və pul vəsaitlərinin əməliyyat axınları, əsasən bazar faiz dərəcələrinin dəyişməsindən asılıdır.

4.2. Törəmə maliyyə alətləri və hedcinq əməliyyatları

Törəmə maliyyə alətləri müvafiq sövdələşmələrin (kontaktların) bağlanma tarixinə ilkin balans dəyəri ilə uçota alınır: sonradan ədalətli dəyərə yenidən qiymətləndirmə tələb edilir.

Bu qaydada müəyyən edilmiş gəlirlər və zərərlər maliyyə alətlərinin hedcinq aləti kimi təsnifləşdirməsindən asılıdır.

(a) Ədalətli dəyərin hedcinqləşdirilməsi

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda hedcinqləşmə riskinə aid olan hedcinqləşdirilən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərinin dəyişməsi ilə birlikdə əks etdirilir.

(b) Pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi

Cəmiyyət tərəfindən pul vəsaitləri axınının hedcinqləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilməsi aləti kimi təsnifləşdirilən törəmə alətlərin ədalətli dəyərinin dəyişməsinin effektiv hissəsi kapitalın tərkibində tanınır (bu dəyişmənin effektiv olmayan hissəsi mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir).

(c) Xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçuotu tətbiq edilməyən törəmə alətlər

Bir sıra maliyyə alətləri xüsusi hedcinqləşdirmə əməliyyatı uçuotu qaydalarına aid edilmir. Hedcinqləşdirmə əməliyyatları tətbiq edilməyən maliyyə alətlərinin dəyişməsi birbaşa mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir.

5. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli mübahisat təxminləri və fərziyyələri

Cəmiyyət növbəti maliyyə ili ərzində hesabatlarda əks etdirilən aktiv və öhdəliklərin məbləğinə təsir göstərən təxminlər və fərziyyələr irəli sürür. Həmin təxminlər və fərziyyələr müntəzəm olaraq rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, həmçinin rəhbərliyin fikrincə mövcud şəraitə uyğun olaraq əsaslandırılmış gələcək hadisələr üzrə təxminlərə əsasən təhlil edir. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı rəhbərlik həmçinin peşəkar mülahizələr və fərziyyələr irəli sürür. Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərinə əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan təxminlərə aşağıdakılar daxildir:

5.1. Müştəri debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə zərərlər

Gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin məbləğini və müddətini təxmin edərkən istifadə edilən metodologiya və mülahizələr, təxmini və həqiqi zərərlər arasındakı hər hansı fərqi azaltmaq məqsədilə müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

5.2. Binaların yenidən qiymətləndirilməsi

Hər bir balans tarixində Cəmiyyətin binalarının ədalətli dəyərinin balans hesabatında əks etdirilməsi məqsədilə, rəhbərlik binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə əsas əldə etmək məqsədilə müstəqil qiymətləndirmə hesabatının tələb olunduğunu müəyyən etmək üçün peşəkar mülahizələr irəli sürür. firmanın rəhbərliyinin fikrincə binaların ədalətli dəyərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədiyinə görə, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə yenidən qiymətləndirilməmişdir.

5.3. Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi, əmək, sosial sığorta, valyuta və gömrük qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulan qaydalar tətbiq edilir.

VI. Qeyri-maddi aktivlər

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
İstifadə müddəti məlum olan qeyri-maddi aktivlərin dəyəri	35332,20	39258.00
YEKUNU	35332,20	39258.00

VII. Torpaq, tikili və avadanlıqlar

Məzmun	Binalar, tikililər və qurğular	Nəqliyyat vasitələri	Maşın və avadanlıq	Digər əsas vəsait	Cəmi
01 yanvar 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	5773513.03	16100.51	2350516.02	439475.09	8579604.65
Daxilolmalar	0.00	24152.54	5008.87	2000.00	31161.41
Xaricolmalar	404145.91	10063.26	471104.97	88295.02	973609.16
31 dekabr 2019-cu il tarixinə balans dəyəri	5369367.12	30189.79	1884419.92	353180.07	7637156.90
01 yanvar 2020-ci il tarixinə balans dəyəri	5369367.12	30189.79	1884419.92	353180.07	7637156.90
Daxilolmalar	15864.10	0.00	446676.61	17673.74	480214.45
Xaricolmalar	376966.19	11867.40	466219.31	74170.76	929223.66
31 dekabr 2020-ci il tarixinə balans dəyəri	5008265.03	18322.39	1864877.22	296683.05	7188147.69

VIII. Ehtiyatlar

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Sair ehtiyatlar	1661712,91	1920170,44
YEKUNU	1661712,91	1920170,44

IX. Qısamüddətli debitor borcları

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Dövlət büdcəsinə (vergilər üzrə)	5676.39	36292.50
Sair debitor borcları	591208.08	148930.91

YEKUNU	596884,47	185223,41
---------------	------------------	------------------

X. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Bankdakı cari manat hesabında pul vəsaitləri	0.00	74316.63
Bank (xarici valyuta) manat	(1081.44)	0.00
Kassada olan nağd pul vəsaitləri	61.63	0.00
Depazit	92007.73	6650.87
YEKUNU	90987,92	80967,50

XI. Sair qısamüddətli aktivlər

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Kapitalaşdırma üçün aktivlər	31892,36	981522,39
YEKUNU	31892,36	981522,39

XII. Digər aktivlər

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Digər aktivlər	7626625,73	4893831,72
YEKUNU	7626625,73	4893831,72

XIII. Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Nominal (nizamnamə) kapital	305246.00	305246.00
YEKUNU	305246.00	305246.00

XIV. Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Hesabat dövrünün xalis mənfəəti	0.00	512821,99
Keçmiş illər üzrə bölüşdürülməmiş mənfəət	0.00	0.00
YEKUNU	0.00	512821,99

XV. Qısamüddətli kreditör borcları

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Sair kreditör borclar	794439,28	107513,23
YEKUNU	794439,28	107513,23

XVI. Sair qısamüddətli öhdəliklər

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Digər öhdəliklər	16131898.00	14812549,11
YEKUNU	16131898.00	14812549,11

XVII. Əsas əməliyyat gəliri

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
İşlərin görülməsindən və xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər	4057758,84	2614418,99
YEKUNU	4057758,84	2614418,99

XVIII. Satışın maya dəyəri

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Xammal və materiallar	2063977,01	359162,22

Əmək haqqı	1796525,68	379508,84
Sosial Sığorta ayırmaları	363408,26	66319,61
Yanacaq xərcləri	87271,70	7326,10
Əsas vəsaitlərin köhnəlməsi	929223,66	977971,17
Enerji xərcləri	51912,00	23705,08
Qaz xərcləri	10687,90	6604,23
Su xərcləri	18339,06	0.00
Əmlak vergisi	0.00	80852,36
Torpaq vergisi	0.00	2749,60
Digər	621952,97	44736,90
YEKUNU	5943298.14	1948936.11

XIX. İnzibati xərclər

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Ezamiyyə xərcləri	18713,07	4715,69
Rabitə xərcləri	10110,28	4411,95
Nəqliyyat xərcləri	735724,76	17008,05
Ödənilmiş sığorta haqqları	813,00	13600,61
Təmir xərcləri	33729,09	74241,10
Bank xidməti xərcləri	18770,53	7546,95
İcarə	26050,00	5719,00
Mühafizə xərcləri	3343,88	25324,86
Borca görə faizlər və digər xərclər	0.00	92.68
YEKUNU	847254.61	152660.89

XX. Hesabat dövründə xalis mənfəət və ya zərər

Göstəricilər	31.12.2020	31.12.2019
Hesabat dövründə xalis mənfəət və ya zərər	(2732794.01)	0.00
Cəmi	(2732794.01)	0.00

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin

direktoru:

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin

baş mühasibi:

E.Ç.Hacıyev

S.İ.Kazımov

SƏRBƏST AUDİTOR

Musayev Raul Adıgözəl oğlu

VÖEN: 1306816922

İcazə: № SA/428, 28.09.2020.

Unvan: Bakı şəhəri, Yeni Yasamal, D.Bünyadzadə küçəsi, ev 15, mənzil 273.

Telefon: +994 12 5331960, +994 50 6607050, +994 70 6607050

№ M-7333/1

"01" iyun 2021-ci il

**"ZƏYƏM TEKNOLOGİYALAR
PARKI" ASC-nin direktoru Hacıyev
Elxan Çingiz oğlu cənablarına**

AUDİT APARILMASININ ŞƏRTLƏRİ

Hörmətli Elxan müəllim !

Cəmiyyətin 2020-ci ilin maliyyə təsərrüfat fəaliyyətinin yoxlaması aparılması haqqında təklifinizi qəbul edərək bu məktub öhdəliyi təsdiq edirəm. Audit standartlarına və digər hüquqi-normativ aktlara əsasən yoxlama Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun olaraq həyata keçirəcəkdir.

Auditin məqsədi Cəmiyyətin 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətinin hesabatdan, məcmu gəlirlər hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatan il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditinə düzgün rəy verməkdən ibarətdir.

Audit zamanı tərəfinizdən yoxlamaya təqdim etdiyiniz hüquqi sənədlərdən, Mənfəət vergi bəyannaməsindən, dövrüyyə cədvəllərindən, sistem məlumatlarından, cədvəllərdən, təqdim olunan elektron sənədlərdən və digər sənədlərə istifadə ediləcəkdir.

Mən auditin aparılmasına dair müqavilənin şərtlərinə və Auditor xidməti haqqında Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən göstərdiyim xidmətlərə görə məsuliyyət daşıyıram. Mən sizin fəaliyyət göstərdiyiniz kommersiya sirlirinə riayət edilməsi üzrə öhdəliyi öz üzərimə götürürəm.

Mən Sizdən xahiş edirəm ki, audit üçün təqdim edilən məlumatların tam və dürüst olmasını rəsmi təsdiq edəsiniz.

Ümüdvaram ki, auditin tam aparılması üçün zəruri olan məlumatları mənim sərəncamıma təqdim olunmalıdır.

Göstərilən xidmətin dəyəri sizinlə bağlanmış müqavilədə öz əksini tapmışdır.

Xahiş edirəm ki, Sizə təqdim olunan məlumatların dürüstlüyünün auditinə razılıq haqqında məktub-öhdəliyin sürətini imza edib, onun məzmununa dair təklif və iradlarınızı mənə göndərsiniz

Sərbəst Auditor:

R.A. Musayev

Aparılacaq auditor yoxlamasının şərtləri ilə razıyam.

"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin direktoru

E.C. Hacıyev

**AUDİTOR XİDMƏTİ GÖSTƏRİLMƏSİ BARƏDƏ
MÜQAVİLƏ
№ M-7333**

Bakı şəhəri

"01" iyun 2021-ci il

Bundan sonra "İcraçı" adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən verilmiş 28 sentyabr 2020-cı il tarixli SA/428 qeydiyyat nömrəli icazə əsasında fəaliyyət göstərən **SƏRBƏST AUDİTOR Musayev Raul Adıgözəl oğlu** bir tərəfdən və bundan sonra "Sifarişçi" adlandırılacaq **"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin direktoru Hacıyev Elxan Çingiz oğlu** ikinci tərəfdən auditor xidməti göstərilməsi barədə aşağıdakı müqaviləni bağladılar:

1. Müqavilənin məzmunu və tərəflərin cavabdehliyi.

1.1. Sifarişçi tapşırır, icraçı isə aşağıdakı xidmətlərin yerinə yetirilməsini öz öhdəsinə götürür:

**"ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNƏ MALİYYƏ HESABATLARININ AUDİTİ**

1.2. Göstərilmiş auditor xidmətlərinin nəticəsini "İcraçı" Müstəqil Auditor Hesabatı, Təhvil-qəbul aktı və Elektron qaimə-faktura ilə rəsmiləşdirməlidir.

1.3. "Sifarişçi" göstərilmiş auditor xidmətlərinin müqabilində nəzərdə tutulmuş məbləği ödəyir.

2. Tərəflərin hüquq və vəzifələri.

2.1. İcraçının hüquq və vəzifələri:

- bağlanmış müqavilənin şərtinə uyğun olaraq, göstəriləcək xidmətin forma və metodlarını sərbəst müəyyən etmək;
- sifarişçinin rəhbərliyindən və işçilərindən yazılı izahat almaq;
- xidmətin göstərilməsi ilə əlaqədar müqavilə əsasında başqa auditorları (ekspert və ya mütəxəssisləri) cəlb etmək;
- göstəriləcək xidmətin məzmunu (şərti) ilə əlaqədar olaraq lazımi sənədlərin təqdim edilməməsi hallarında xidmət göstərilməsindən imtina etmək ;
- auditin aparılmasında qanunvericiliyin tələblərinə riayət etmək;
- auditin aparılması zamanı aşkar edilmiş bütün pozuntular, çatışmazlıqlar və nöqsanlar barədə sifarişçinin rəhbərliyinə məlumat vermək;
- xidmət göstərilməsi ilə əlaqədar əldə edilən məlumatları (məhkəmə orqanlarının tələb etdiyi hallar istisna olmaqla) məxfi saxlamaq;
- alınmış və ya tərtib edilmiş sənədlərin qorunub saxlanılmasını təmin etmək.

4.4. Başa çatdırılacaq işlər vaxtından əvvəl yerinə yetirilərsə, Sifarişçi onu vaxtından əvvəl qəbul edir və dəyərini razılaşdırılmış qiymətlə ödəyir.

5. Tərəflərin məsuliyyəti və öhdəliyi.

5.1. Sifarişçi İcraçıya xidmət göstərilməsi üçün təqdim etdiyi bütün sənədlərin, o cümlədən yazılı və şifahi izahatların düzgünlüyünə məsuliyyət daşıyır.

5.2. Sifarişçi və İcraçı öhdəliyi tam və ya qismən yerinə yetirmədikdə qüvvədə olan qanunvericiliyə və bağlanmış müqavilənin şərtlərinə görə əmlak məsuliyyəti daşıyır.

5.3. İcraçı tərəfindən xidmət vaxtında göstərilməzsə, İcraçı gecikdirilən hər gün üçün xidmət haqqının **0,1 %**-i həcmində cərimə ödəyir.

5.4. Bu müqavilənin 8.3. bəndində göstərilən şərtlər pozularaq yerinə yetirilmiş iş Sifarişçi tərəfindən vaxtında qəbul edilməzsə, gecikdirilən hər gün üçün Sifarişçi xidmət haqqının **0,1 %**-i həcmində cərimə ödəyir.

6. Məxfilik.

6.1. Tərəflər bağlanmış müqavilənin mövcudluğu, məzmunu və müqavilənin bağlanması üçün zəruri olan sənədləri məxfi saxlamaqla, tərəf müqabilin rəsmi razılığı olmadan üçüncü tərəfə heç bir məlumat vermir.

İcraçı aşkar edilən fakt və məlumatlardan sifarişçinin yazılı razılığı olmadan hər hansı bir məqsəd üçün istifadə edilə bilməz.

6.2. İcraçı onun təqsiri üzündən olmayan səbəblərə görə yayılmış məlumatlara və ümumi xarakterli məlumatların yayılması üçün məsuliyyət daşımır.

7. Mübahisələrin həlli.

7.1. Bağlanmış müqavilə şərtləri üzrə tərəflər arasında hər hansı bir mübahisə və ya fikir ayrılığı danışıqlar vasitəsi ilə həll edilməzsə, qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun həll edilir

8. Müqavilənin vaxtından əvvəl dayandırılması.

8.1. Tərəflərdən hər hansı biri aşağıda göstərilən səbəblər olarsa, rəsmi məktub vasitəsilə müqavilənin icrasını dayandıra bilər:

a) ödəmə qabiliyyəti olmazsa, imkansız, ləğv edilmə və ya yenidən təşkil etmə hallarında;

b) adi işgüzar fəaliyyətinin dayanması və ya ona maneəçilik təhlükəsi olduqda.

8.2. Tərəflərdən biri müqavilə şərtlərini pozarsa və buraxılmış nöqsanları ikinci tərəfin tələbi ilə 3 gün ərzində aradan qaldıra bilməzsə, ikinci tərəf rəsmi məktubla müqavilənin icrasını dayandıra bilər.

8.3. Əgər bağlanmış müqavilə 8.1. və 8.2.-ci bəndlərə əsasən pozularsa, göstərilmiş faktiki xidmətin dəyəri Sifarişçi tərəfindən yerinə yetirilmiş işin həcminə dair tərtib edilmiş akta əsasən ödənilir.

"01" iyun 2021-ci il tarixli M-7333 sayılı müqaviləyə əsasən
aparılmış auditin nəticəsinə dair auditorun yekun sənədlərinin

**TƏHVİL - QƏBUL
AKTI**

Bakı şəhəri

29 iyun 2021-ci il

Biz, aşağıda imza edənlər təsdiq edirik ki, **İCRAÇI – Sərbəst Auditor Musayev Raul Adıgözəl oğlu** tərəfindən **SİFARIŞÇI – "ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC-nin direktoru Hacıyev Elxan Çingiz oğlu** ilə bağlanmış 01.06.2021-ci il tarixli M-7333 sayılı müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq aparılmış xidmət tam yerinə yetirilmişdir. Auditin nəticəsinə görə sifarişçiyə aşağıdakı qaydada sənədlər təhvil verilmişdir:

1. Müstəqil Auditor Rəyi
2. Təhvil-Qəbul aktı
3. Auditin aparılmasına dair müqavilə

I. Təhvil verdi:

II. Təhvil aldı:

SİFARIŞÇI "ZƏYƏM TEXNOLOGİYALAR PARKI" ASC
VÖEN 8500101541
Direktor Hacıyev Elxan Çingiz oğlu

